Europa-Parlamentet
2019-2024

Mødedokument

B9-0341/2021

7.6.2021

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af redegørelse fra næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik

jf. forretningsordenens artikel 132, stk. 2

om menneskerettighederne og den politiske situation i Cuba
(2021/2745(RSP))

Leopoldo López Gil, Michael Gahler, Isabel Wiseler-Lima, Gabriel Mato, Antonio López-Istúriz White
for PPE-Gruppen

B9-0341/2021

Europa-Parlamentets beslutning om menneskerettighederne og den politiske situation i Cuba
(2021/2745(RSP))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til sine tidligere beslutninger om Cuba, navnlig beslutning af 15. november 2018[1] om menneskerettighedssituationen i Cuba, af 3. december 2019[2] om Cuba, sagen José Daniel Ferrer og af 5. juli 2017 [3]om udkast til Rådets afgørelse om indgåelse på Den Europæiske Unions vegne af aftalen om politisk dialog og samarbejde mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Republikken Cuba på den anden side,

– der henviser til aftalen om politisk dialog og samarbejde mellem Den Europæiske Union og Cuba, der blev undertegnet i december 2016, og som har fundet midlertidig anvendelse siden den 1. november 2017[4],

– der henviser til høringen om Cuba i Delegationen for Forbindelserne med Landene i Mellemamerika, der blev afholdt den 11. december 2020,

– der henviser til den uformelle videokonference mellem medlemmerne af Det Fælles EU-Cuba-Råd, der blev afholdt den 20. januar 2021[5],

– der henviser til den tredje formelle menneskerettighedsdialog inden for rammerne af aftalen om politisk dialog og samarbejde af 26. februar 2021[6],

– der henviser til FN's Menneskerettighedsråds universelle regelmæssige gennemgang af Cuba fra maj 2018,

– der henviser til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder og andre internationale menneskerettighedstraktater og -instrumenter,

– der henviser til Den Interamerikanske Kommission for Menneskerettigheders (IACHR) årsberetning 2020,

– der henviser til de offentlige høringer i IACHR's 179. mødeperiode,

– der henviser til IACHR's beslutninger 7/2021, 14/2021 og 24/2021,

– der henviser til FN's konvention mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller

[1] EUT C 363 af 28.10.2020, s. 70.
[2] Vedtagne tekster, P9_TA(2019)0073.
[3] EUT C 334 af 19.9.2018, s. 99.
[4] EUT L 337 I af 13.12.2016, s. 3.
[5] Det Fælles EU-Cuba-Råd, den 20. januar 2021
[6] Menneskerettighedsdialog inden for rammerne af aftalen om politisk dialog og samarbejde den 26. februar 2021.

nedværdigende behandling eller straf, der blev vedtaget af FN's Generalforsamling den 10. december 1984, og som Cuba er part i,

– der henviser til EU-retningslinjerne vedrørende menneskerettighedsforkæmpere,

– der henviser til verdenserklæringen om menneskerettighederne, som Cuba har undertegnet,

– der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2,

A. der henviser til, at Europa-Parlamentet den 5. juli 2017 godkendte aftalen om politisk dialog og samarbejde; der henviser til, at Parlamentet sammen med sin godkendelse af aftalen om politisk dialog og samarbejde vedtog en beslutning, hvori det opfordrede EU til at støtte Parlamentets syn på demokrati, universelle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder såsom ytringsfrihed, forsamlingsfrihed og politisk foreningsfrihed samt informationsfrihed i alle dens former; der henviser til, at begge parter med aftalen om politisk dialog og samarbejde bekræftede deres respekt for universelle menneskerettigheder som fastsat i verdenserklæringen om menneskerettigheder og andre relevante internationale menneskerettighedsinstrumenter; der henviser til, at aftalen om politisk dialog og samarbejde indeholdt en såkaldt "menneskerettighedsklausul", som er et vigtigt standardelement i EU's internationale aftaler, der giver mulighed for at suspendere aftalen om politisk dialog og samarbejde i tilfælde af, at bestemmelserne om menneskerettigheder krænkes;

B. der henviser til, at menneskerettigheder, frihed og menneskers værdighed og velfærd bedst repræsenteres og forsvares i et demokrati, hvilket bl.a. betyder magtskifte, frie og retfærdige valg og respekt for politisk pluralisme; der henviser til, at det i artikel 5 i den nyligt vedtagne cubanske forfatning understreges, at det cubanske kommunistparti er den ultimative statslige myndighed, hvilket styrkes i artikel 4 og 229, der fastslår, at socialismen er et uigenkaldeligt system; der henviser til, at der siden godkendelsen af den nye cubanske forfatning den 10. april 2019 og mellem da og april 2021 er vedtaget 1 946 retlige normer til skade for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder;

C. der henviser til, at der siden ikrafttrædelsen af aftalen om politisk dialog og samarbejde for næsten fire år siden ikke er gjort konkrete fremskridt i Cuba med hensyn til de generelle principper og mål, der forfølges med aftalen; der henviser til, at det cubanske regime tværtimod har optrappet sin undertrykkelse og krænkelser af menneskerettighederne på øen; der henviser til, at der siden ikrafttrædelsen af aftalen om politisk dialog og samarbejde ikke er sket en eneste meningsfuld ændring i retning af at forbedre situationen for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder på øen eller i retning af at forbedre de økonomiske og sociale vilkår for de cubanske borgere; der henviser til, at situationen fortsat forværres i hele det cubanske samfund, hvilket har ført til en ny bølge af modstand og fredelige demonstrationer fra vigtige dele af det cubanske samfund, som er blevet undertrykt og brutalt knust af de cubanske myndigheder og regimets repressive strukturer;

D. der henviser til, at april har været den mest repressive måned siden begyndelsen af 2021, idet det cubanske menneskerettighedsobservatorium (OCDH) har dokumenteret mere end 1 018 repressive handlinger mod menneskerettighedsaktivister og uafhængige

journalister, hvoraf 206 var vilkårlige tilbageholdelser og 13 involverede alvorlig vold; der henviser til, at de cubanske myndigheder ulovligt er brudt ind i Luis Manuel Otero Alcántaras hus, der er uafhængig kunstner og koordinator i San Isidro-bevægelsen, hvor de vilkårligt tilbageholdt ham i flere timer uden sigtelse; der henviser til, at der ifølge organisationen Prisoners Defenders i øjeblikket er 150 politiske fanger i Cuba; der henviser til, at der mellem marts og maj 2021 er registreret 31 nye sager; der henviser til, at 199 sager med politiske fanger i Cuba i de seneste 12 måneder frem til den 1. juni 2021 har været en del af denne liste, med 65 nye sager med politisk fængsling, hvilket i gennemsnit udgør 5,4 nye sager med politisk fængsling om måneden; der henviser til, at antallet af afsløringer af tortur og mishandling af politiske fanger i fængsler er steget i de seneste måneder;

E. der henviser til, at den cubanske straffelov indeholder bestemmelser om f.eks. "faretilstand" og "før-kriminelle sikkerhedsforanstaltninger", på grundlag af hvilke mere end 8 000 personer er tilbageholdt i fængsel, uden at dette kan tilskrives kriminalitet, og at endnu 2 500 er blevet dømt til tvangsarbejde;

F. der henviser til, at den cubanske straffelov straffer alle civile arbejdstagere, der ikke afslutter lægemissioner eller beslutter ikke at vende tilbage til Cuba, med otte års fængsel; der henviser til, at Cubas ministerium for international handel og udenlandske investeringer i henhold til resolution 168 fra 2010 pålægger alle civile arbejdstagere i udlandet, som arbejder for staten eller statsejede virksomheder, herunder sundhedspersonale, uberettigede pligter og forpligtelser, der krænker den menneskelige værdighed og de mest grundlæggende og grundlæggende menneskerettigheder, som skal anerkendes for alle mennesker; der henviser til, at disse lægemissioner kan betragtes som en moderne form for slaveri; der henviser til, at Cuba overtræder Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO's) konvention nr. 29 og 105 om tvangsarbejde; der henviser til, at Cuba overtræder artikel 38 i aftalen om politisk dialog og samarbejde;

G. der henviser til, at IACHR's årsberetning fra 2020 peger på en række påstande om mishandling og menneskerettighedskrænkelser begået af den cubanske stat mod sundhedspersonale, der er udstationeret til at arbejde i udlandet under dække af såkaldte lægemissioner; der henviser til, at erklæringen fra FN's højkommissær for menneskerettigheder (CUB 6/2019) om de cubanske lægemissioner understregede sundhedspersonalets usikre og umenneskelige arbejdsvilkår, og at disse påstande blev bekræftet af Human Rights Watch og 622 vidneudsagn;

H. der henviser til, at Parlamentet ved tre lejligheder har tildelt Sakharovprisen for tankefrihed til cubanske aktivister: Oswaldo Payá i 2002, Kvinder i Hvidt i 2005 og Guillermo Fariñas i 2010; der henviser til, at Sakharovprismodtagerne og deres pårørende stadig regelmæssigt chikaneres og intimideres og forhindres i at forlade landet og deltage i internationale arrangementer eller i arrangementer organiseret af Europa-Parlamentet;

I. der henviser til, at Sakharovprisvindere såsom Berta Soler og aktivister som Jose Daniel Ferrer, Luis Manuel Otero Alcántara og Reinaldo Escobar flere gange er blevet indbudt af Parlamentet, senest den 11. december 2020; der henviser til, at de cubanske myndigheder systematisk har forhindret deres deltagelse, som det var tilfældet i

december 2020, ved vilkårligt at anholde Berta Soler og Reinaldo Escobar og desuden ved at begrænse de øvrige deltageres internetforbindelse; der henviser til, at formanden for Delegationen for Forbindelserne med Landene i Mellemamerika, formanden for Udenrigsudvalget og en næstformand i Parlamentet har underskrevet en fælles erklæring, der fordømmer chikanen af aktivisterne; der henviser til, at hverken Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) eller EU's delegation i Cuba nogensinde har fremsat en erklæring til deres forsvar eller nogensinde har vist nogen form for offentlig eller privat støtte;

J. der henviser til, at der foreligger en klar eller i det mindste stiltiende aftale mellem EU-Udenrigstjenesten og det cubanske regime om ikke offentligt at give udtryk for nogen form for kritik af det cubanske regimes mulige krænkelser af menneskerettighederne; der henviser til, at EU's ambassadør i Havana, Alberto Navarro, har underskrevet et brev til USA's præsident, hvori der bl.a. blev anmodet om ophævelse af USA's embargo på øen samt om ikke-indblanding i cubanske anliggender; der henviser til, at dette udgør en klar overskridelse af ambassadørens diplomatiske mandat og viser den stærkt politiserede rolle, som EU's ambassade i Havanna spiller; der henviser til, at Navarro offentligt har bekræftet, at "Cuba ikke er et diktatur";

K. der henviser til, at den tredje formelle menneskerettighedsdialog mellem EU og Cuba blev afholdt den 26. februar 2021 og ikke først til nogen resultater, hvilket også var tilfældet med de tidligere dialoger; der henviser til, at enhver politisk dialog skal omfatte en direkte intensiv dialog med et uafhængigt civilsamfund og alle oppositionens politiske aktører uden begrænsninger, som understreget i artikel 36 i aftalen om politisk dialog og samarbejde; der henviser til, at det cubanske styre har nægtet adskillige ngo'er og uafhængige organisationer retten til at deltage i disse menneskerettighedsdialoger; der henviser til, at EU-Udenrigstjenesten stiltiende har godkendt de vetoer, regimet har nedlagt; der henviser til, at dialogen har til formål at skabe håndgribelige resultater og ikke kan betragtes som et mål i sig selv;

L. der henviser til, at Parlamentet ved flere lejligheder har indbudt den cubanske regerings diplomatiske repræsentanter til høringer og aktiviteter vedrørende Cuba; der henviser til, at disse indbydelser ikke blot blev afvist, men blev besvaret i form af en skrivelse fyldt med fornærmelser og ubegrundede beskyldninger mod Parlamentet og dets medlemmer; der henviser til, at Parlamentet sandsynligvis er den eneste EU-institution, som ikke har fået tilladelse til at besøge landet efter den midlertidige ikrafttrædelse af aftalen om politisk dialog og samarbejde, hvilket klart er i modstrid med det væsentlige element, som en aftale om politisk dialog bør været baseret på;

1. fordømmer på det kraftigste eksistensen af politiske fanger og den vedvarende og permanente politiske forfølgelse, chikane og vilkårlige tilbageholdelser af systemkritikere i Cuba; fordømmer desuden de aktuelle angreb på kunstnere i San Isidro-bevægelsen, fredelige systemkritikere, uafhængige journalister, menneskerettighedsforkæmpere og medlemmer af den politiske opposition; kræver, at der øjeblikkeligt sættes en stopper for disse handlinger, og at alle politiske fanger og dem, der er vilkårligt tilbageholdt udelukkende for at udøve deres ytrings- og forsamlingsfrihed, øjeblikkeligt løslades; kræver bedre garantier for retten til en retfærdig rettergang og til retsvæsenets uafhængighed og til, at det sikres, at frihedsberøvede personer har adgang til en uafhængig advokat, som understreget i

artikel 24 i aftalen om politisk dialog og samarbejde;

2. fordømmer på det kraftigste den vilkårlige tilbageholdelse af Aymara Nieto Muñoz, Mitzael Díaz Paseiro, Iván Amaro Hidalgo, Edilberto Ronal Arzuaga Alcalá, Yandier García Labrada, Denis Solís González, Luis Robles Elizástegui og 64 samvittighedsfanger; opfordrer indtrængende de cubanske myndigheder til straks at løslade dem;

3. beklager dybt det cubanske regimes manglende engagement og vilje til at bestræbe sig på at gøre fremskridt i retning af selv minimale fremskridt hen imod forandring eller til at åbne kanaler, der kan bane vej for en reform af regimet, hvilket ville forbedre det cubanske samfunds sociale og politiske deltagelse samt borgernes levevilkår og beklager regimets afvisning af enhver demokratisk foranstaltning; beklager, at situationen med hensyn til menneskerettigheder og demokrati på trods af, at aftalen om politisk dialog og samarbejde trådte i kraft for næsten fire år siden, ikke er blevet forbedret og ikke har ført til noget væsentligt og håndgribeligt positivt resultat for det cubanske folk; mener, at aftalen om politisk dialog og samarbejde kun har bidraget til at hvidvaske det cubanske regime og til at sikre officiel anerkendelse af regimet i det internationale samfund, selv om det står klart, at landet udgør en antidemokratisk anomali i regionen, som nu har stået på i mere end seks årtier;

4. anerkender det cubanske folks ret til at kræve en demokratisering af deres land gennem dialog med civilsamfundet og den politiske opposition med henblik på at fastlægge en køreplan for demokratiske flerpartivalg;

5. opfordrer EU-Udenrigstjenesten til at insistere på, at de cubanske myndigheder opfylder de bindende forpligtelser, der er fastsat i aftalen om politisk dialog og samarbejde mellem EU og Cuba, navnlig med hensyn til respekt for grundlæggende menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, som understreget i aftalens artikel 1, stk. 5;

6. fordømmer de systematiske krænkelser af arbejds- og menneskerettighederne, som den cubanske stat har begået mod sit sundhedspersonale, der er udstationeret til at arbejde i udlandet på lægemissioner, hvilket er i strid med centrale ILO-konventioner, som Cuba har ratificeret; opfordrer indtrængende Cuba til effektivt at gennemføre og overholde den amerikanske menneskerettighedskonvention og ILO's konvention 29 og 105;

7. minder om, at aftalen om politisk dialog og samarbejde indeholder en bestemmelse om suspendering af aftalen, som skal finde anvendelse i tilfælde af, at bestemmelserne om menneskerettigheder overtrædes; insisterer derfor på, at Den Europæiske Union nøje følger og overvåger respekten for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder i Cuba i forbindelse med gennemførelsen af aftalen om politisk dialog og samarbejde og regelmæssigt rapporterer herom til Parlamentet; mener, at fængslingen af Denis Solís González, Luis Robles Elizástegui, Maykel Castillo Pérez ("Osorbo") og mere end 120 politiske fanger og samvittighedsfanger samt alle de vilkårlige og repressive handlinger, der blev registreret i april og juni 2021, herunder mod medlemmerne af San Isidro-bevægelsen og ophavsmændene til videoen "Patria y Vida", udgør særligt hastende tilfælde i henhold til artikel 85, stk. 3, litra b), i aftalen om politisk dialog og samarbejde; opfordrer derfor EU til at indkalde til et hastemøde i

denne henseende;

8. gentager, at menneskerettighederne er en væsentlig del af aftalen om politisk dialog og samarbejde som understreget i henholdsvis artikel 1, stk. 5, artikel 2, litra c), artikel 5, artikel 22 og artikel 43, stk. 2; opfordrer derfor Rådet til at anvende bestemmelserne om opfyldelse af forpligtelserne i artikel 85 i aftalen, herunder suspension af aftalen, hvis de cubanske myndigheder fortsætter med at krænke menneskerettighederne, hvilket ville udgøre et væsentligt brud på aftalen om politisk dialog og samarbejde på grund af overtrædelsen af "de væsentlige elementer i aftalen som beskrevet i artikel 1, stk. 5, og artikel 7";

9. kræver, at den cubanske regering gennemfører juridiske reformer for at sikre presse-, forenings- og demonstrationsfriheden og iværksætter politiske reformer, der muliggør frie, retfærdige og demokratiske valg, der tager hensyn til det cubanske folks suveræne og frit udtrykte vilje; opfordrer indtrængende den cubanske regering til at tilpasse sin menneskerettighedspolitik til de internationale standarder, der er defineret i de chartre, erklæringer og internationale instrumenter, som Cuba har undertegnet, og til at give civilsamfundet og oppositionens politiske aktører mulighed for aktivt at deltage i det politiske og sociale liv uden begrænsninger;

10. fordømmer den systematiske afvisning af det cubanske og europæiske uafhængige civilsamfunds deltagelse i menneskerettighedsdialogerne mellem EU og Cuba, da det er i strid med aftalen om politisk dialog og samarbejde, herunder navnlig deltagelsen i den tredje formelle menneskerettighedsdialog, der fandt sted den 26. februar 2021, som følge af den cubanske regerings afvisning af at give sin godkendelse, og fastslår, at EU ikke bør acceptere dette; opfordrer derfor til en institutionaliseret, formel, åben og offentlig dialog mellem EU og Cuba med deltagelse af civilsamfundet, hvorved søjlerne i aftalen om politisk dialog og samarbejde opretholdes, på linje med dem, der føres med andre lande, som EU har samarbejdsaftaler med; minder EU-Udenrigstjenesten og medlemsstaterne om, at aftalen om politisk dialog og samarbejde understreger civilsamfundets deltagelse som værende afgørende for dialogens udvikling inden for rammerne af aftalen (præambel og artikel 19, 36, 42, stk. 1, 47, stk. 6, litra e) og 59, stk. 2); påpeger derfor, at udelukkelse af EU's og Cubas civilsamfund samt alle oppositionens politiske aktører betyder, at man fjerner et væsentligt element i aftalen om politisk dialog og samarbejde;

11. minder om, at en ensidig begunstigelse af organisationer eller enkeltpersoner, der er tilknyttet den cubanske regering, og udelukkelse af oppositionsorganisationer eller andre repræsentanter for civilsamfundet fra midlerne er i strid med bestemmelserne i aftalen om politisk dialog og samarbejde; opfordrer derfor til, at alle interessenter inddrages i samarbejdsfondene, uanset den cubanske regerings godkendelse;

12. beklager dybt, at de cubanske myndigheder afviser at give Parlamentets udvalg, delegationer og visse politiske grupper mulighed for at besøge Cuba, til trods for at Parlamentet har godkendt aftalen om politisk dialog og samarbejde; opfordrer myndighederne til straks at tillade adgang til landet;

13. opfordrer EU til at støtte Parlamentets syn på demokrati, universelle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder såsom ytringsfrihed,

forsamlingsfrihed og politisk foreningsfrihed, informationsfrihed i alle dens former samt EU's globale politik til støtte for menneskerettighedsforkæmpere under hele denne dialog; bekræfter ikke desto mindre, at menneskerettighedsdialogerne i øjeblikket ikke har forhindret politisk motiverede tilbageholdelser i Cuba; påpeger, at disse former for tilbageholdelser tværtimod ifølge den cubanske menneskerettighedskommission og nationale forsoningskommission (CCDHRN) er steget betydeligt i de seneste år;

14. opfordrer næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik til at anerkende eksistensen af en politisk opposition mod den cubanske regering og derfor inddrage den i den politiske dialog mellem EU og Cuba i overensstemmelse hermed; opfordrer alle medlemsstaters repræsentanter til at tage menneskerettighedsspørgsmål op under deres besøg hos de cubanske myndigheder og til at mødes med Sakharovprisvindere, når de rejser til Cuba, for at sikre en sammenhængende intern og ekstern gennemførelse af EU's menneskerettighedspolitik;

15. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Cubas regering og nationalforsamling, næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Kommissionen, EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder, medlemsstaternes regeringer og parlamenter samt til FN's højkommissær for menneskerettigheder.